

ЕРИК ЙОРГЕНСЪН

С ПРЕДГОВОР ОТ
ТИМ ФЕРИС

АЛМАНАХЪТ НА НАВАЛ РАВИКАНТ

НАРЪЧНИК ЗА
БОГАТСТВО И ЩАСТИЕ

Превод от английски
Явор Цанев

AMG
PUBLISHING

София • 2023

СЪДЪРЖАНИЕ

ВАЖНИ БЕЛЕЖКИ ЗА КНИГАТА (ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ).....	9
ПРЕДГОВОР.....	13
БЕЛЕЖКА НА ЕРИК (ЗА ТАЗИ КНИГА).....	17
ЕТАПИ ОТ ЖИВОТА НА НАВАЛ РАВИКАНТ.....	21
А СЕГА ПРЕД ВАС Е НАВАЛ СЪС СОБСТВЕНИТЕ СИ ДУМИ.....	23
ЧАСТ I: БОГАТСТВО.....	27
ИЗГРАЖДАНЕ НА БОГАТСТВО.....	29
Разберете как се създава богатството.....	30
Намиране и натрупване на специфични знания.....	41
Играйте дългосрочни игри с дългосрочни хора.....	48
Поемане на отговорност.....	51
Изграждане или закупуване на дялово участие в бизнес.....	53
Открийте къде са вашите предимства.....	56
Получавайте заплащане за преценката си.....	68
Определяне на приоритети и фокусиране.....	70
Намиране на работа, която е като игра.....	76
Как да имате късмет.....	83
Бъдете търпеливи.....	87
ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕЦЕНКА.....	93
Преценка.....	94
Как да мислите ясно.....	95
Захвърлете идентичността си, за да видите реалността.....	100
Усвояване на уменията за вземане на решения.....	102
Събиране на мисловни модели.....	105
Научете се да обичате да четете.....	113
ЧАСТ II: ЩАСТИЕ.....	125
ДА СЕ НАУЧИТЕ НА ЩАСТИЕ.....	127
Щастието се научава.....	128
Щастието е избор.....	133
Щастието изисква присъствие.....	134
Щастието изисква спокойствие.....	135
Всяко желание е избрано нещастие.....	137
Успехът не носи щастие.....	139
Завистта е враг на щастието.....	142
Щастието е изградено от навици.....	144
Открийте щастие в приемането.....	151
СОБСТВЕНОТО ВИ СПАСЕНИЕ.....	157
Изборът да бъдете себе си.....	158
Изборът да се грижите за себе си.....	161
Медитация + умствена сила.....	168
Изборът да изградите себе си.....	179
Изборът да се развивате.....	183
Изборът да се освободите.....	188
ФИЛОСОФИЯ.....	193
Смисълът на живота.....	194
Живейте според ценностите си.....	196

Рационален будизъм	198
Настоящето е всичко, което имаме	202
БОНУС	205
ПРЕПОРЪЧАНИ ЧЕТИВА ОТ НАВАЛ.....	207
Книги.....	208
Други препоръки	224
ЗАПИСКИТЕ НА НАВАЛ	227
ПОВЕЧЕ ЗА НАВАЛ.....	231
ПРИЗНАТЕЛНОСТ	233
ИЗТОЧНИЦИ	237
ЗА АВТОРА.....	247

ВАЖНИ БЕЛЕЖКИ ЗА КНИГАТА (ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ)

Създадох Навалманаха изцяло от преписи, туйтове и разговори, които Навал е споделял. Всичко това е с цел да се представи Навал чрез собствените му думи. Все пак обръщам внимание на няколко важни точки.

Преписите са редактирани с цел яснота и краткост (многократно).

Не всички източници са първични (някои откъси са от други писатели, които цитират Навал).

Не мога да бъда 100% сигурен в автентичността на всеки източник.

Концепциите и интерпретациите се променят с течение на времето, средата и контекста.

Моля, сверявайте формулировките с първоизточниците, преди да цитирате Навал от настоящия текст.

Моля, тълкувайте широко.

По дефиниция всичко в тази книга е извадено от контекста.

Тълкуванията ще се променят с времето. Четете и интерпретирайте щедро. Бъдете наясно, че автентичното послание може да е различно от вашето тълкуване в друго време, среда, формат и контекст.

В процеса на създаване на тази книга може някои неща да са погрешно поставени в нов контекст, погрешно интерпретирани или погрешно разбрани. Тъй като съдържанието преминава през времето, пространството и средата, някои фрази може да са придобили друг смисъл. Положени са всички усилия да се запази първоначалният замисъл, но наличието на грешки е (силно) вероятно.

Интервютата са транскрибирани, редактирани, пренаредени и отново редактирани с цел да бъдат по-четивни. Постарал съм се да запазя идеите на Навал, предавайки ги със собствените му думи.

Цялото великолепие на тази книга е благодарение на Навал. Всички грешки са мои.

ТУИТОВЕ И ТУИТСТОРМОВЕ

Туйтовете са форматиращи като изведени цитати, но са с уникално съдържание. Използвам ги, за да обобща или подчертая идея от основния текст.

Такова форматиране показва, че цитирам туйт.

Туйтстормовете са свързани туйтове, форматиращи по този начин:

Това е първият твит в твитсторма.

Това е вторият твит. Твитстормовете са по-дълги серии от твитове, които са свързани заедно, подобно на публикация в блог.

УДЕБЕЛЕНИ ВЪПРОСИ

Много откъси са от интервюта на невероятни творци като Шейн Париш, Сара Лейси, Джо Роган и Тим Ферис. Въпросите са предадени с удебелен шрифт. За да не усложнявам и накъсвам текста, не разграничавам различните интервюиращи един от друг.

НЕНАРАТИВНО

Това е книга с приключения, които сами избирате. Преминвайте към всичко, което ви интересува, и пропускайте всичко, което не ви интересува.

ПОТЪРСЕТЕ ГО

Ако откриете дума или понятие, което не ви е познато, потърсете го. Или продължете да четете, за да разберете повече от контекста. Някои от споменатите идеи са доразвити по-нататък в книгата.

ЦИТАТИ

Номерата на бележките (като ^[1]) показват края на цитата. Направил съм всичко възможно да запазя контекста, за да бъде четенето безпроблемно. Източниците са в приложението за справка. Някои от тях се появяват многократно, но не се повтарят по същия начин и в приложението.

ПРЕДГОВОР ОТ ТИМ ФЕРИС

Уважаеми читатели,

Чувствам се странно, докато пиша тези думи, тъй като преди много години си обещах никога да не пиша предговори.

В този случай правя това рядко изключение по три причини. Първо, на света се предлага безплатна версия на тази книга в различни формати – цифров/*Kindle/eBook*, без никакви ограничения. Второ, познавам Навал от повече от десетилетие и отдавна исках някой да състави тази книга. Трето, увеличавам вероятността следващото дете на Навал да бъде кръстено Тим (ако той предпочита, ще се съглася и на Тимбо).

Навал е един от най-интелигентните хора, които съм срещал, а също и един от най-смелите. Не в смисъла „хвърли се в огъня, без да се замисляш“, а в смисъла „помисли два пъти и после кажи на всички, че се фокусират върху грешния огън“. Той рядко е част от някакъв консенсус и уникалността на неговия живот, начин на живот, семейна динамика и успехи в стартирането на бизнес са отражения на съзнателния избор, който е направил, за да върши нещата по различен начин.

Той може да бъде болезнено откровен, но това е едно от нещата, които обичам и уважавам в него: никога не се налага да гадаеш какво мисли Навал. Никога не ми се е налагало да гадая какво изпитва към мен, към някой друг или към дадена ситуация. Това е огромно облекчение в един свят на недоизказаност и неяснота.

Прекарвали сме много време заедно, правили сме много сделки и сме обикаляли света. С което искам да кажа, че освен добрата ми способност да наблюдавам и преценявам околните, мисля, че съм имал отлична възможност да наблюдавам Навал. Той е един от хората, на които се обаждам най-често за съвет, и съм го наблюдавал на много различни места и през много различни моменти: лесни и трудни времена, рецесии, възходи (каквото ви хрумне).

Той е главен изпълнителен директор и съосновател на *AngelList*. Преди това е съосновател на *Vast.com* и *Epinions*, които станаха публични като част от *Shopping.com*. Също така е бизнес ангел и е инвестирал в много мегауспешни начинания, включително *Twitter*, *Uber*, *Yammer* и *OpenDNS* (споменавам само някои от тях).

Всичко това, разбира се, е чудесно и показва, че Навал е специалист от световна класа, а не просто доморасъл теоретик.

Но аз не приемам сериозно неговите възгледи, сентенции и мисли заради нещата, свързани с бизнеса. Има много нещастни „успешни“ хора. Внимавайте с примера им, тъй като е възможно по пътя към успеха да пропуснете нещо съществено.

Приемам Навал сериозно, защото той:

- поставя почти всичко под съмнение;
- умее да мисли фундаментално;
- подлага всичко на добра проверка;
- умее да не се заблуждава;

- може да променя мнението си;
- смее се много;
- мисли холистично;
- мисли в дългосрочен план;
- и не се взема прекалено насериозно.

Последното е важно.

Тази книга ще ви даде добра представа как този коктейл от качества изглежда в главата на Навал.

За това четете внимателно, но недейте просто да зубрите думите му. Следвайте съветите му, но само ако те издържат на проверката и стрес тестовете в собствения ви живот. Разсъждавайте върху всичко прочетено, а не го приемайте като божия истина. Навал би се радвал да го оспорите, стига да сте дали най-доброто от себе си.

Навал промени живота ми към по-добро и ако подходите към следващите страници като към приятелски настроен, но изключително компетентен спаринг партньор, той може да промени и вашия.

Бъдете едновременно нащрек и отворени към идеите му.

Бъдете щастливи,
Тим Ферис
Остин, Тексас

БЕЛЕЖКА НА ЕРИК (ЗА ТАЗИ КНИГА)

По време на цялата си кариера Навал щедро споделя мъдростта си и милиони хора по света следват съветите му за изграждане на богатство и щастлив живот.

Навал Равикант е икона в Силициевата долина и стартър културата по света. Основава няколко успешни компании (*Epinions* по време на дотком срива през 2000 г., *AngelList* през 2010 г.).

Навал е и бизнес ангел, който инвестира в компании като *Uber*, *Twitter*, *Postmates* и стотици други още в ранните им етапи на развитие.

Освен финансовите си успехи Навал споделя собствената си философия за живота и щастието, като привлича читатели и слушатели по целия свят. Навал има много последователи, защото представлява рядката комбинация от успешен и щастлив човек. След цял живот изучаване и прилагане на философията и икономиката и създаване на богатство, той е доказал въздействието на своите принципи.

Днес Навал продължава да изгражда компании и да инвестира в тях, без да е постоянно ангажиран, по свой собствен артистичен начин, като същевременно поддържа здравословен, спокоен и балансиран живот. В тази книга са събрани и систематизирани късчетата мъдрост, които той е споделял, и тя разкрива как да постигнете същото за себе си.

Житейската история на Навал е поучителна. Един интроспективен основател, самоук инвеститор, капиталист и инженер със сигурност има на какво да научи всички нас.

Като мислител на фундаментално ниво, който не се страхува да изрича своето виждане, Навал изразява мисли, които често са уникални и провокиращи. Вродената му дарба да се визира през повърхностния слой на живота промени начина, по който аз самият виждам света.

Научих изключително много от Навал. Четенето, слушането и прилагането на неговите принципи за богатство и щастие ми вдъхнаха спокойствие и увереност по моя път и ме научиха да се наслаждавам на всеки миг от това пътуване. Внимателното изучаване на кариерата му ми показва колко велики неща се постигат с малки, упорити стъпки и колко широко влияние може да има един човек.

Често се позовавам на работата му и я препоръчвам на приятели. Тези разговори ме вдъхновиха да създам тази книга, за да могат хората да се поучат от неговата гледна точка, независимо дали сега разбират за идеите на Навал, или го следват от десетилетие.

В книгата е събрана мъдростта, споделена от Навал през последните 10 години, предадена от самия него в *Twitter*, публикации в блогове и подкасти. С нея можете в рамките на няколко часа да се докоснете до опита и познанията, натрупани през цял един живот.

Създадох тази книга в полза на обществото. Туитовете, подкастите и интервюта бързо се затрупват и губят. Това ценно знание заслужава по-траен и достъпен формат. Това е моята мисия с книгата.

Надявам се тя да ви помогне да се запознаете с идеите на Навал. Тук съм събрал най-мощните и полезни идеи на автора, предадени с негови думи, които съм вплел в удобна за четене последователност и за ваше улеснение съм подредил в раздели.

Често ми се случва да преглеждам части от книгата, преди да направя инвестиция, или да отворя глава „Щастие“, ако не се чувствам добре. Защото създаването на тази книга ме промени. Чувствам повече яснота, увереност и спокойствие във всички аспекти на живота. Надявам се това да се случи и с вас, когато я прочетете.

Алманахът е замислен като ръководство за четене и консултиране по конкретни теми. Ако Навал не отговаря на вашите имейли, надявам се тази книга да ви даде следващия най-добър съвет.

Тази книга е въведение към Навал и разглежда задълбочено двете му най-изследвани теми: богатството и щастието. Ако искате да продължите да изучавате Навал и другите му идеи, препоръчвам да разгледате раздела „Повече за Навал“ в края. Споделил съм глави, които бяха редактирани за окончателния вариант на книгата, както и други популярни ресурси.

Бъдете здрави,
Ерик